

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

**для виконання практичних завдань з присадибного рослинництва та
нішевих культур**

**студента _____ курсу _____ групи
факультету _____**

(прізвище, ім'я та по-батькові)

20 ___ / 20 ___ навчальний рік

Умань

Робочий зошит для виконання практичних завдань з присадибного рослинництва та нішевих культур студентами факультету агрономії за спеціальністю 201 «Агрономія» освітнього рівня «Бакалавр» – Умань: Редакційно-видавничий центр УНУС, 2022. – 14 с.

Робочий зошит для виконання практичних завдань з присадибного рослинництва та нішевих культур відповідає вимогам Типової програми з навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів за спеціальністю 201 «Агрономія» у вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України, затвердженої Департаментом аграрної освіти, науки та дорадництва Міністерства аграрної політики України 10 листопада 2009 року.

Укладачі: доктори с.-г. наук, професори – А. О. Яценко, С. П. Полторецький; кандидати с.-г. наук, доценти – А. О. Січкач, С. О. Третьякова, В. С. Кравченко, Л. В. Вишневіська, Л. М. Кононенко, Н. М. Полторецька, С. В. Рогальський; доктор філософії – В. В. Яценко; кандидат с.-г. наук, викладач – В. О. Приходько; викладач – Н.М. Климович.

Рецензент: доктор сільськогосподарських наук, професор В.Я. Білоножко (Черкаський національний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького).

Робочий зошит розглянуто і схвалено на засіданні кафедри рослинництва (протокол №__ від __ _____ 202_ р.).

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії УНУС (протокол №__ від __ _____ 202_ р.).

**Основні групи нішевих культур та їх вирощування
на присадибних ділянках**

Традиційні зернові та олійних молодим господарствам варто придивитись до нішевих культур: сорго, нуту, льону чи гірчиці.

На думку аналітиків Pro-Consulting, всі згадані вище культури мають подібні ринкові переваги: великий і зростаючий експортний потенціал в поєднанні з невеликими обсягами вирощування в Україні. Саме такі культури найбільш придатні для вирощування на присадибних ділянках.

МЕТА: Охарактеризувати основні групи нішевих культур та коротко занотувати їх морфологічні та біологічні особливості.

ЗАВДАННЯ: 1. Ознайомитися з основними групами нішевих культур.

2. Описати технологію вирощування їх на присадибних ділянках.

3. Скласти сівозміну для присадибної ділянки використовуючи культури, що відносяться до нішевих культур.

4. Пояснити, чому ви обрали поєднання саме таких культур і яка їх роль в системі ґрунт-рослина

ЛІТЕРАТУРА: 2, 3, 8, 13, 14

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Термін «нішеві культури» не так давно з'явився в аграрному лексиконі. Не дивлячись на це такі культури вироблялися в Україні здавна, проте у невеликій кількості та переважно для особистих потреб. Між тим усе ще не існує єдиної думки щодо того, які культури вважати нішевими. Ними називають культури, які використовують у сівозміні як попередники основних культур, а також культури-замінники для пересіву загиблих зернових чи олійних культур; культури, що не є біржовими й розраховані не на масового споживача, тому мають обмежений попит і низьку цінову еластичність попиту; культури, на які є ситуативний або постійний підвищений комерційний або соціальний попит, або продукцію, якої потребує вузький сегмент споживачів.

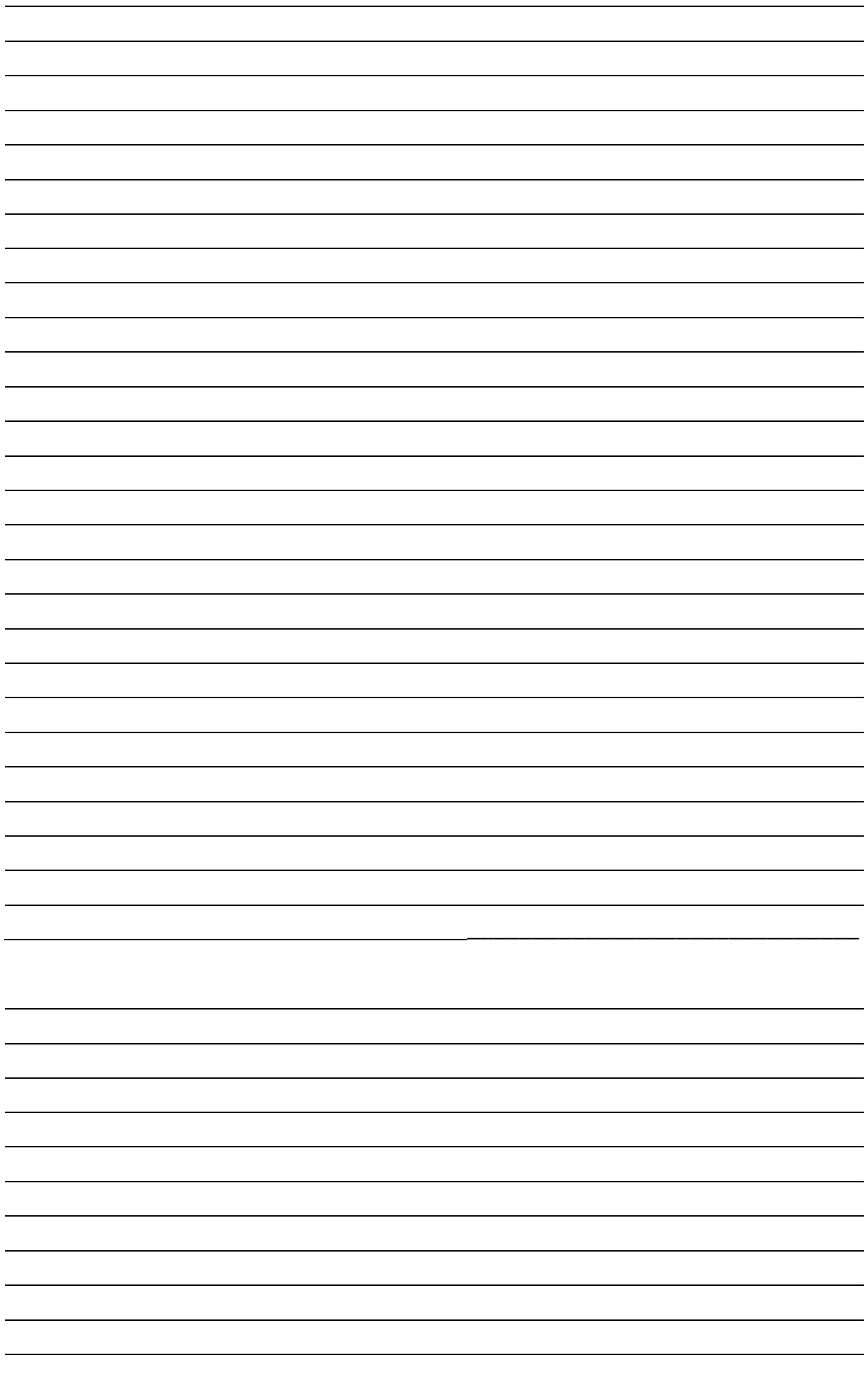

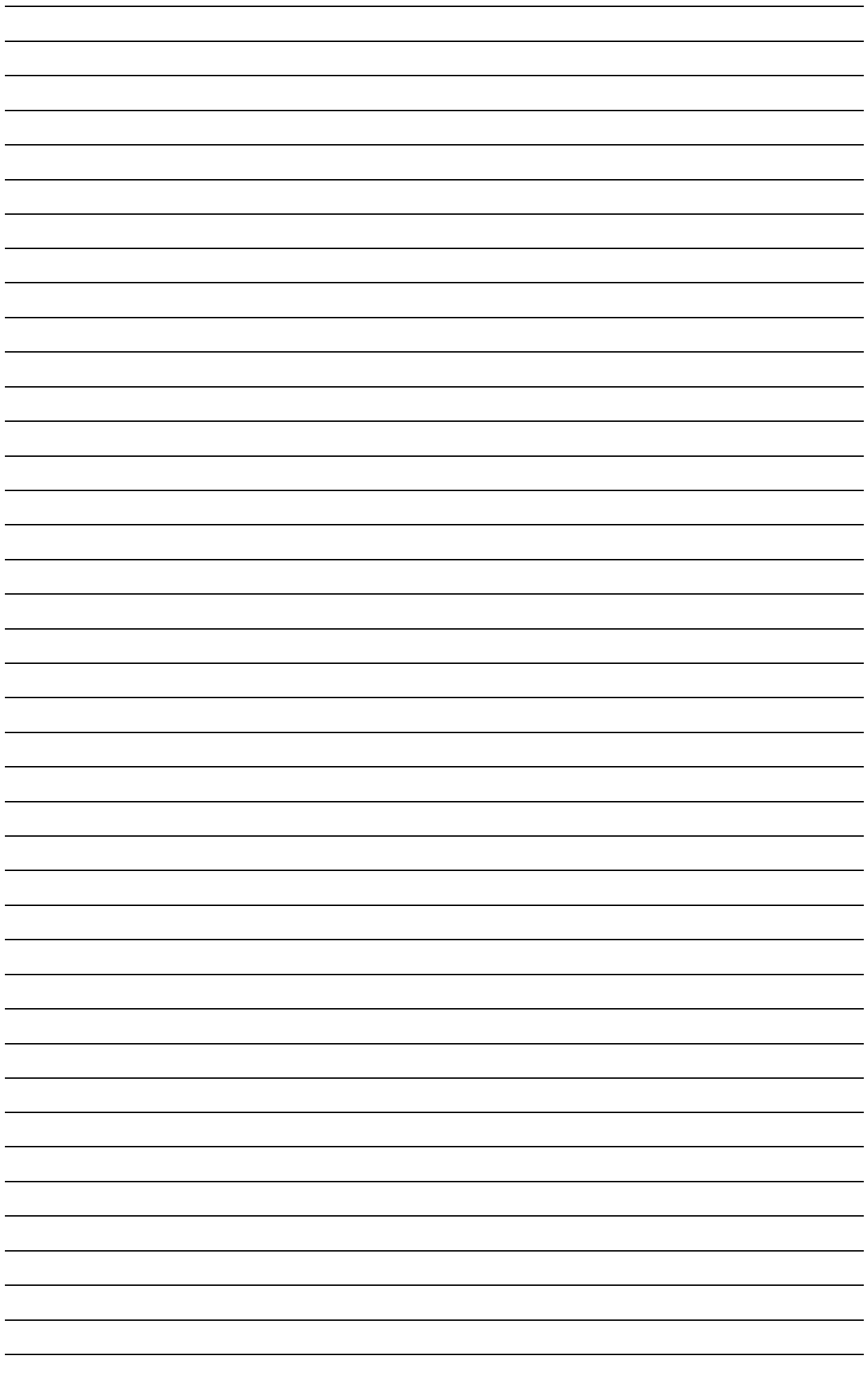

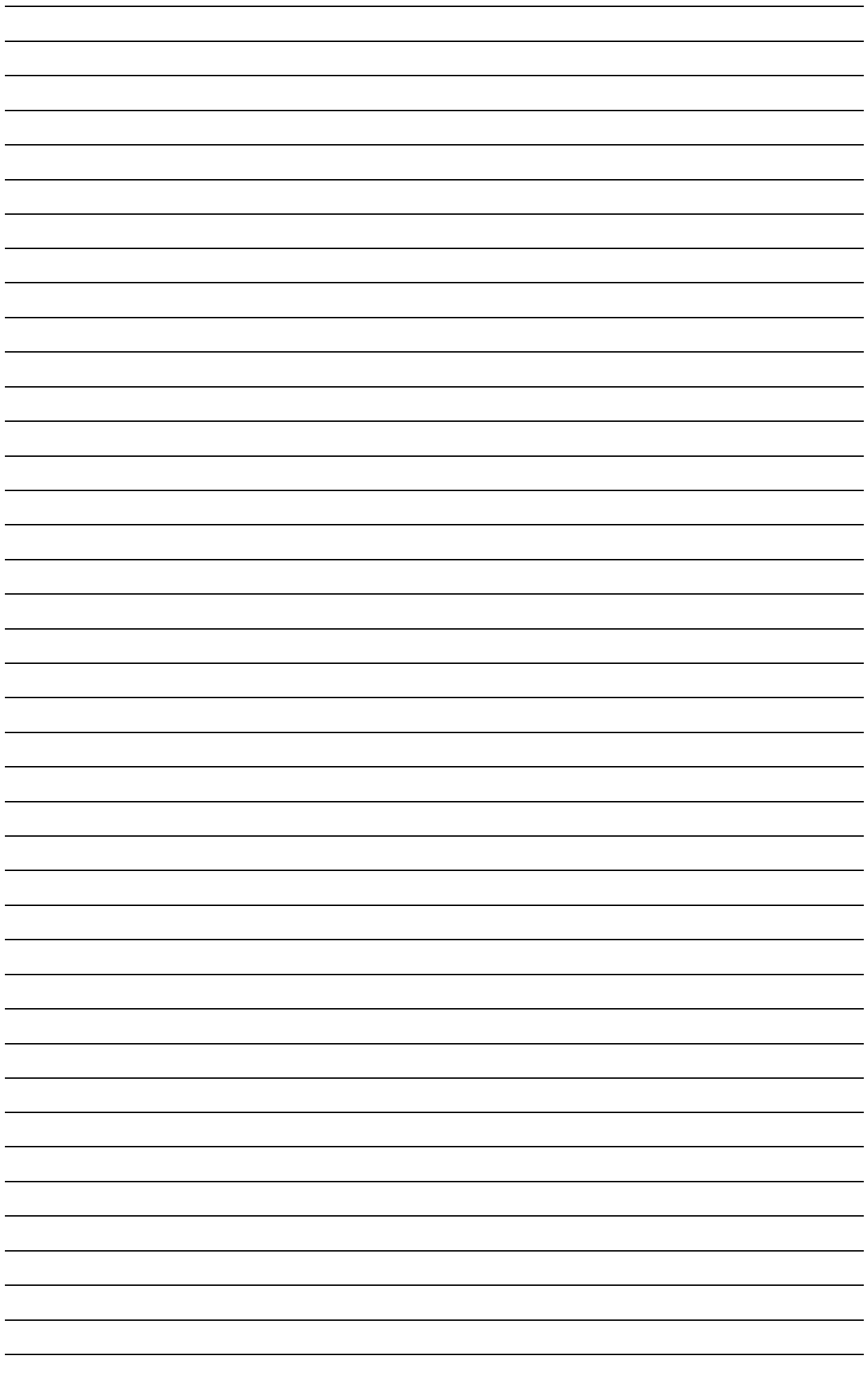

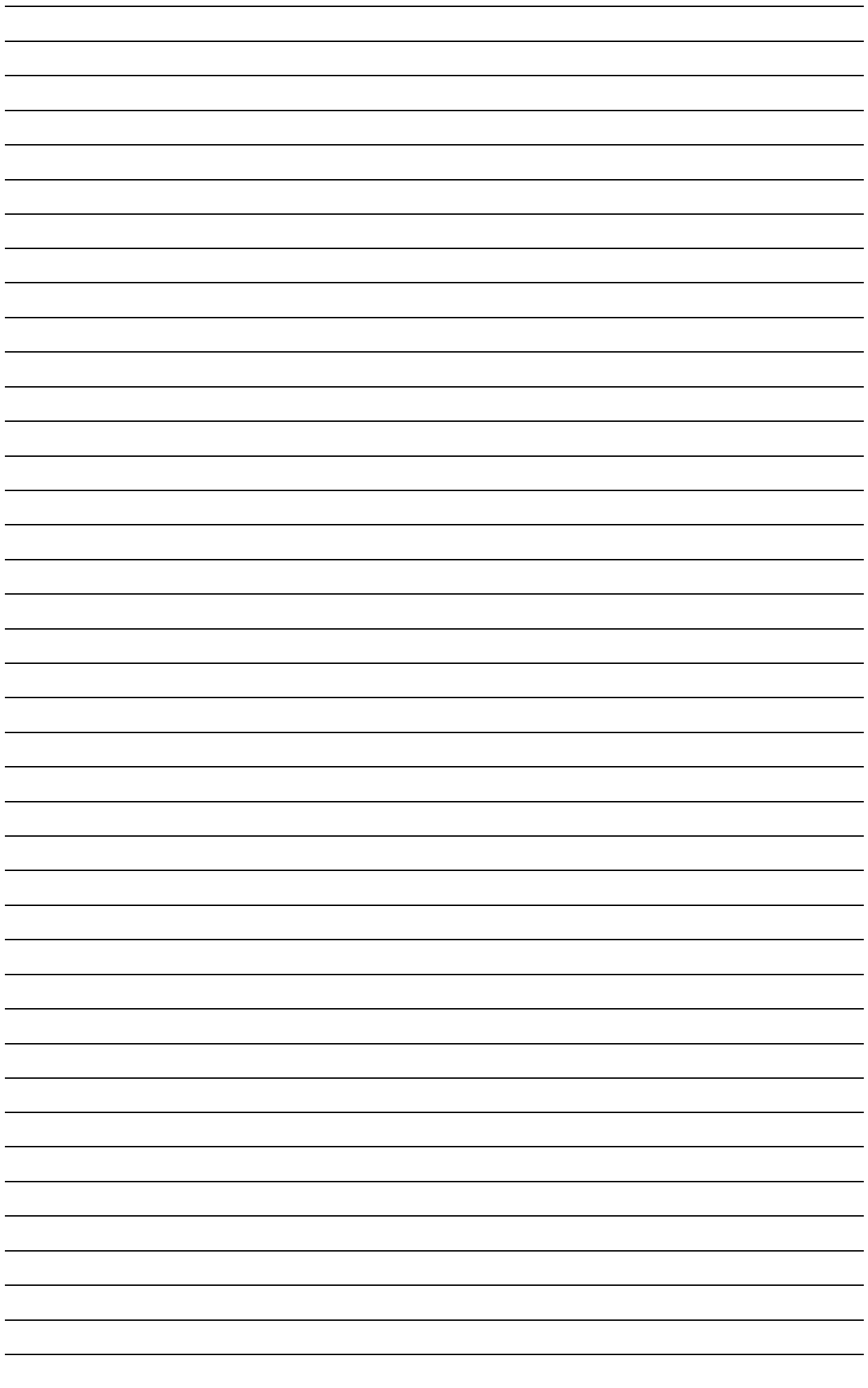

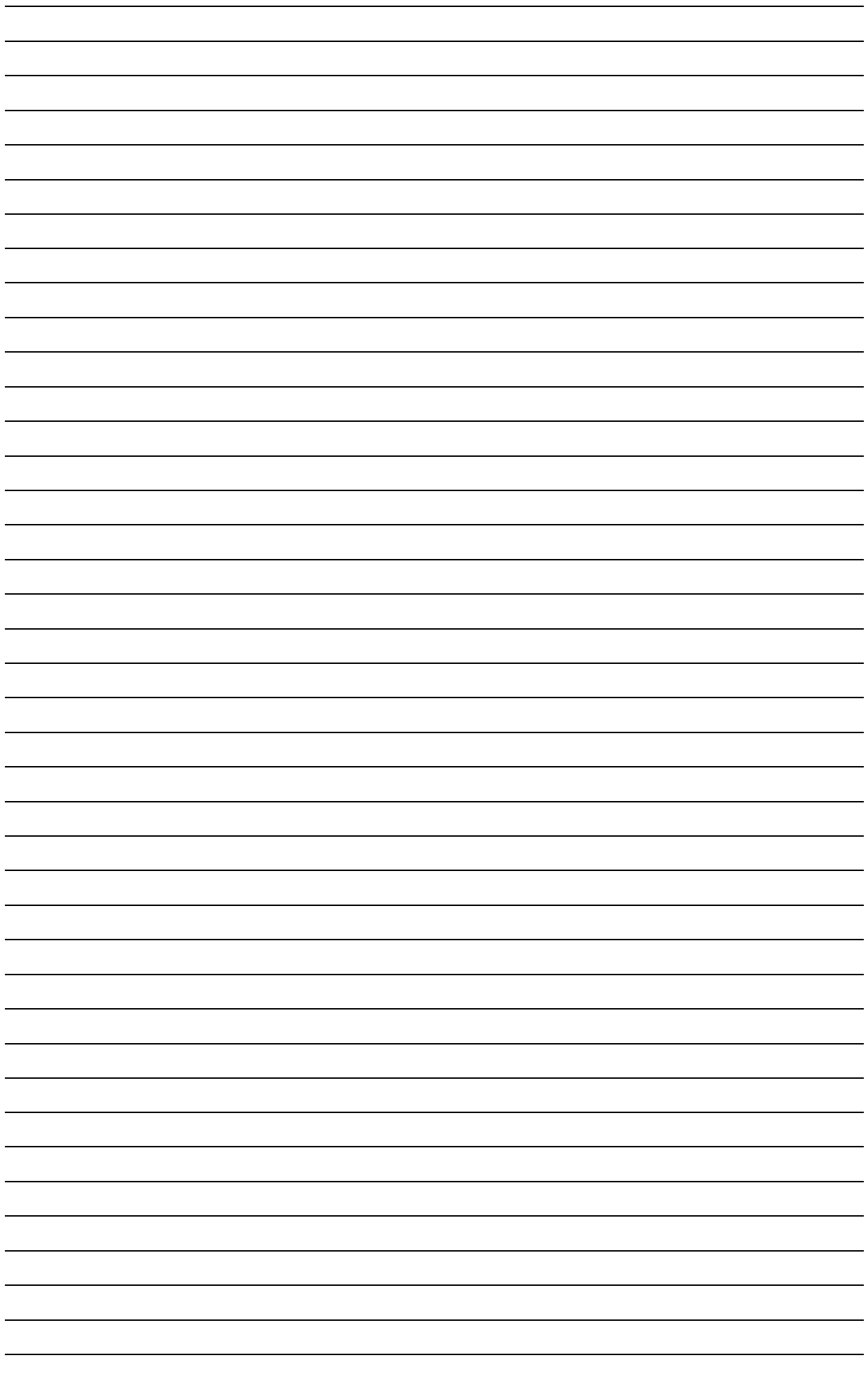

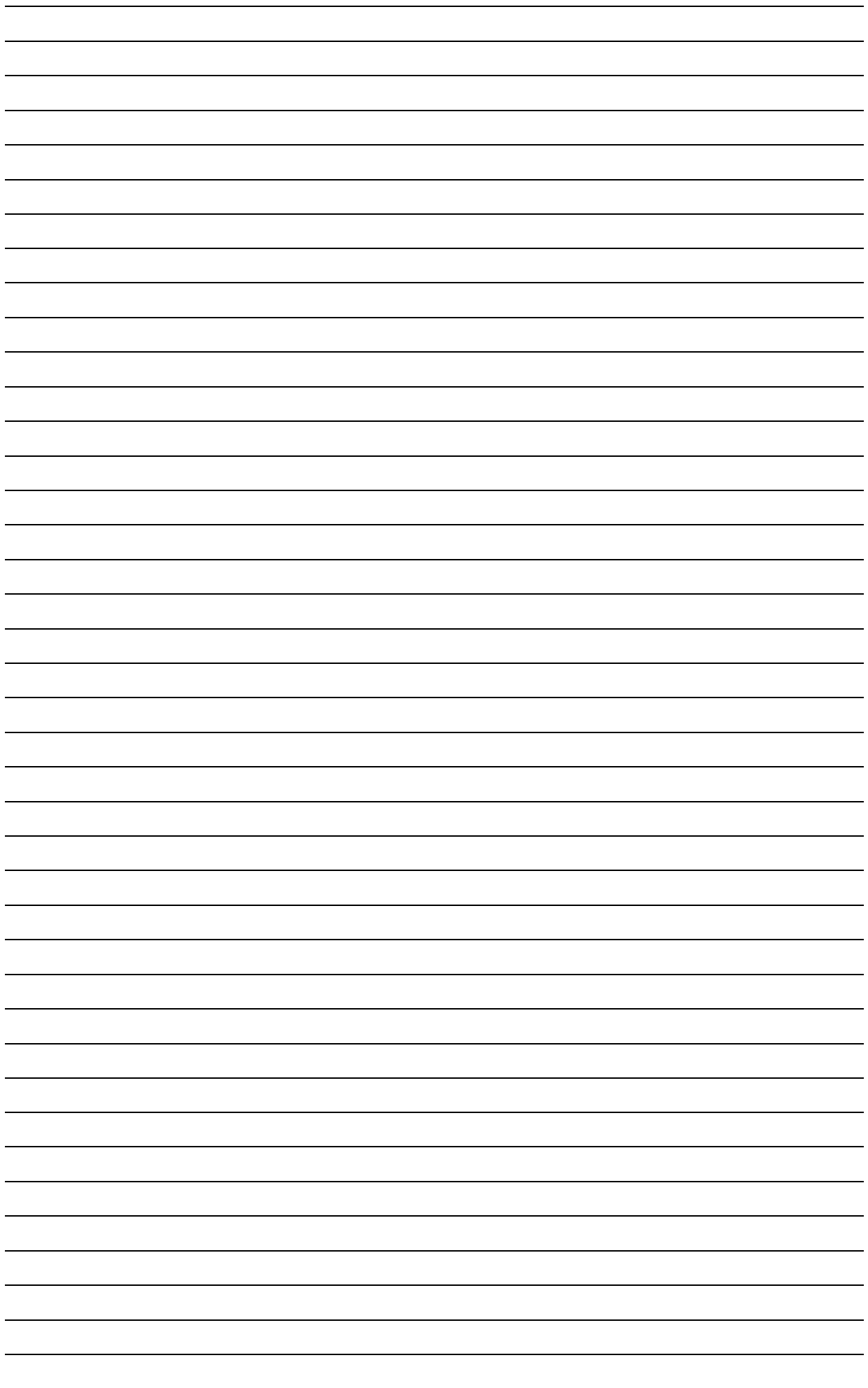

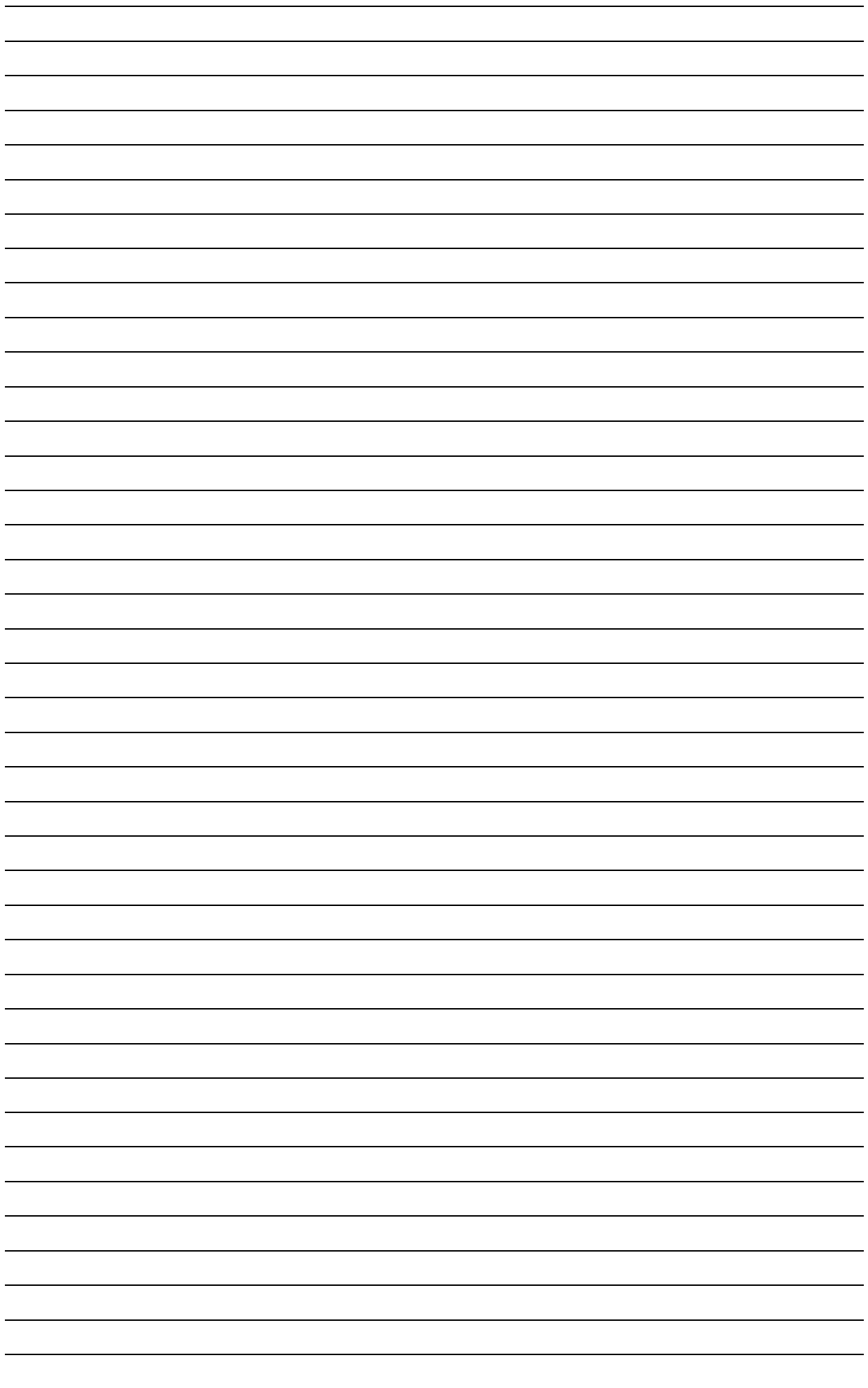

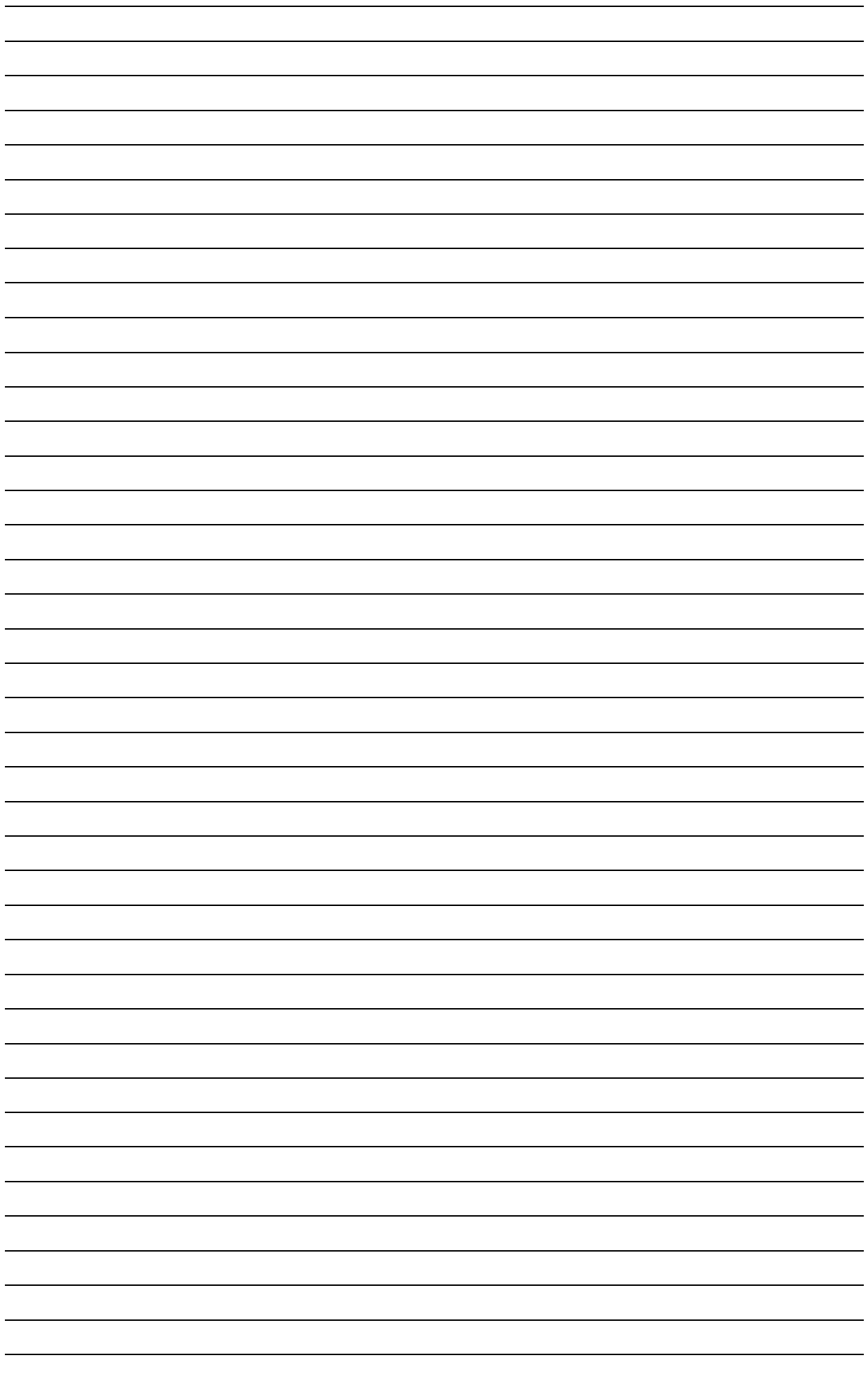

Основні групи пряно-ароматичних нішевих культур та їх вирощування на присадибних ділянках

Прянощі – продукт виключно рослинного походження, проте цей термін часто плутають зі спеціями, приправами або просто запашними речовинами. Однак усі пряно-ароматичні рослини об'єднує та роль, яку вони відіграють у кулінарії, і в цьому їхня справжня цінність.

МЕТА: Охарактеризувати основні пряно-ароматичні нішеві культури та коротко занотувати їх морфологічні та біологічні особливості.

ЗАВДАННЯ: 1. Ознайомитися з основними пряно-ароматичними нішевими культурами.

2. Описати технологію вирощування їх на присадибних ділянках.

3. Скласти сівозміну для присадибної ділянки використовуючи при цьому кілька культур, що відносяться до даних нішевих культур.

4. Пояснити, чому ви обрали поєднання саме таких культур і яка їх роль в системі ґрунт-рослина

Література:

1. Мірзоева Т. В. Особливості експорту-імпорту продукції лікарського рослинництва в умовах сьогодення. «Бізнес Інформ» № 7 '2018 р. (486). С. 32-38.
2. Лісова скарбниця: довідник лікарських рослин / укладач С.В. Ануфрієва. Д.: Глорія Трейд. 2013. 223 с.
3. Лаванда лікарська. (2020) URL: <https://sad.agroc.com.ua/info/118-lavandula>
Король О. Шавлія – нова бізнес-ніша для українських фермерів. (2018) URL: <https://uhbdp.org/ua/news/project-news/1746-shavliia-nova-biznes-nisha-dlia>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

На жаль, пряно-ароматичні рослини та їх застосування в сучасному світі також мало відоме. Протягом багатьох тисячоліть вони вірно служать людині. Не тільки покращують нашу їжу, але й посідають гідне місце в арсеналі лікувальних засобів. Однак, щоб правильно, зі знанням справи та користю вживати пряно-ароматичні рослини, потрібно добре знати їх сутність і властивості.
